

AN.8141.5.25.2024

Świerklaniec, 11.04.2024 r.

Szanowny Pan
Jarosław Wasążnik
Przewodniczący Rady Gminy
Świerklaniec

w miejscu

W załączeniu przedkładam sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za 2023 rok.

Wójt Gminy Świerklaniec

Marek Cyl

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za 2023 rok

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 - 2025 przyjęty został Uchwałą Nr LXI/454/22 Rady Gminy Świerklaniec z dnia 26 maja 2022 r.

Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii były zgodne z Ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, a także Narodowym Programem Zdrowia, który jest dokumentem strategicznym dla zdrowia publicznego. Zadania realizowane były zgodnie z wytycznymi Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Gminne Programy miały na celu tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do zapobiegania i powstawania nowych problemów związanych z alkoholem i narkotykami, zmniejszenia rozmiaru tych, które aktualnie występują oraz zwiększeniu zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii:

1. Prowadzono pozalekcyjne zajęcia świetlicowe dla dzieci i młodzieży, jako jeden z najważniejszych elementów profilaktyki uzależnień, edukacji, rozwoju zainteresowań oraz aktywnego i twórczego spędzania wolnego czasu. W zajęciach, które były prowadzone w Świerklańcu, uczestniczyła grupa około 10 osób. Zajęcia prowadzone były przez wychowawcę, zatrudnionego na podstawie umowy zlecenia. W zajęciach w Świerklańcu uczestniczyła stała grupa dzieci z trudnych środowisk. Dzieci chętnie brały udział w każdej formie proponowanych działań, czyli w zajęciach plastyczno - technicznych, śpiewograniu i płasowiskach. Chętnie korzystały z pomocy w odrabianiu zadań domowych oraz w rozwiązywaniu problemów dnia codziennego.

Uczestnicy wszystkich zajęć brali bardzo aktywny udział i chętnie angażowali się w przedsięwzięcia kulturalne organizowane na terenie Gminy Świerklaniec. W ramach ww. zajęć realizowano elementy programów profilaktycznych, wychowawczych i terapeutycznych poprzez:

- wzmocnianie u dzieci poczucia tożsamości i własnej wartości,
- bezpieczne i niebezpieczne miejsca i sposoby zabawy,

- wdrażanie wychowanków do prawidłowych nawyków związanych z ruchem na drogach i umiejętnością zachowania bezpieczeństwa,
- kształtowanie postawy dystansu w relacjach z osobami nieznanymi,
- kształtowanie umiejętności łagodnego rozwiązywania konfliktów, rozumienia potrzeby szukania pomocy,
- kreowanie właściwego stosunku do używek,
- przybliżanie dzieciom pracy służb policyjnych,
- dostrzeganie i rozpoznawanie agresji oraz sposoby jej opanowania i przezwyciężania,
- kształtowanie postaw moralnych dzieci poprzez wdrażanie do świadomej dyscypliny i odpowiedzialności za swoje czyny oraz udział dzieci w pracach społecznie użytecznych na rzecz świetlicy,
- troska o prawidłowy rozwój fizyczny i psychiczny dziecka poprzez organizowanie czynnego wypoczynku dziecka po lekcjach i zwrócenie uwagi na prawidłową postawę podczas zajęć.

W ramach zajęć proponowano dzieciom również pomoc w nauce, ze szczególnym uwzględnieniem ucznia słabego (wspólne odrabianie zadań, czytanie lektur, czasopism) oraz rozwijanie zainteresowań artystycznych dzieci i młodzieży realizowane było poprzez:

- zajęcia teatralne,
- zajęcia plastyczne z wykorzystaniem różnych technik rozwijających inwencję twórczą,
- rozwijanie wrażliwości i ekspresji muzycznej poprzez zabawy, interpretację ruchową, śpiew,
- poznawanie literatury dziecięcej.

Zajęcia miały również za zadanie integrację i naukę współpracy dzieci i młodzieży w grupie.

Realizacja tego zadania odbywała się poprzez:

- organizowanie imprez sportowych,
- poznawanie najbliższego środowiska poprzez wycieczki krajoznawcze,
- organizowanie konkursów, np. konkurs recytatorski, konkurs ortograficzny, konkurs plastyczny, konkurs czytelniczy, konkurs wiedzy o najbliższej okolicy, konkurs taneczny, konkurs na najciekawszy plakat tematyczny,
- przeprowadzanie pogadarek dotyczących: zachowania w szkole i poza nią, bezpiecznych zabaw w różnych porach roku, higieny własnego ciała, prawidłowego odżywiania się, radzenia i pomagania sobie w sytuacjach zagrożenia, bezpieczeństwa na drogach, zachowania się wobec sąsiadów, osób starszych,
- kultywowanie tradycji dnia codziennego: składanie sobie życzeń z różnych okazji, wykonywanie bieżących dekoracji, projektowanie i wykonywanie kart ozdobnych, pamiętanie o świętach swoich najbliższych.

2. Prowadzono i wspierano profilaktyczną działalność informacyjną edukacyjną na terenie szkół poprzez akcje i programy profilaktyczne:

dla uczniów Szkoły Podstawowej w Nakle Śląskim:

- zajęcia w ramach rekomendowanych programów profilaktyki antynikotynowej „Nie pal przy mnie, proszę!” - klasy 1 - 3, „Bieg po zdrowie” – klasy 4 – 8,
- zajęcia w ramach programu profilaktyki uniwersalnej „Smak życia, czyli debata o dopalaczach” – klasy 7 – 8,
- spektakle profilaktyczne: „Zaczarowany eliksir” mający na celu kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie, szkodliwy wpływ używek i „śmieciowego” jedzenia oraz kształtowanie postaw społecznych, wytrwałość w działaniu i dążeniu do celu, umiejętność właściwego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki – klasy 1 – 3.
- „Przesłuchanie” mający na celu między innymi kształtowanie postaw społecznych, wpływ grupy rówieśniczej na zachowania innych osób, wrażliwość na krzywdę człowieka, radzenie sobie z negatywnymi emocjami oraz zachowaniami agresywnymi – klasy 4 – 6, „Przesłuchanie” przedstawiający zagrożenia dla zdrowia wynikające z picia alkoholu, sięgania po różnego rodzaju środki psychoaktywne, dopalacze, profilaktyka antynikotynowa, konsekwencje bezmyślnego korzystania z łatwo dostępnych środków farmaceutycznych – klasy 7 - 8.

dla uczniów Szkoły Podstawowej w Świerklańcu:

- warsztaty z „Budowania odporności psychicznej wśród uczniów” – klasy 8,
- warsztaty dla rodziców oraz szkolenie rady pedagogicznej w „Budowania odporności psychicznej wśród dzieci”,
- zajęcia warsztatowe z handlu ludźmi i niebezpieczeństw w sieci – klasy 7,

dla uczniów szkoły Podstawowej w Orzechu:

- rekomendowany program „Archipelag Skarbów” ukierunkowany na osłabienie czynników ryzyka i wzmacnianie działania czynników chroniących - klasy 7 i 8. W ramach tego programu przeprowadzono także spotkania dla rodziców i warsztaty dla rady pedagogicznej,
- rekomendowany program „Epsilon” mający na celu doskonalenie komunikacji w klasie i budowanie pozytywnego klimatu, wypracowanie umiejętności rozwiązywania trudności w relacjach, konstruktywność w formułowaniu oczekiwań wobec siebie i innych, rozpoznawanie i nazywanie emocji, doświadczanie pozytywnej współpracy i wzmacnianie poczucia przynależności do grupy, wzmacnianie prawidłowych norm zachowania – klasy 5 -7,
- prelekcja dla rodziców podczas wywiadówki „Czy wiem, co moje dziecko robi w sieci”,

dla uczniów Szkoły Podstawowej w Nowym Cechle:

- zajęcia warsztatowe z handlu ludźmi i niebezpieczeństw w sieci – klasy 8,
- warsztaty z cyberbullyingu mające na celu przedstawienie negatywnego wykorzystania komunikacji cyfrowej do poniżania, nękania lub zastraszania innej osoby.

Gmina Świerklaniec wzięła udział w ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” W kampanii aktywny udział brały wszystkie szkoły z terenu Gminy.

3. Stworzono warunki do aktywnego spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież poprzez prowadzenie stałych pozalekcyjnych zajęć sportowych na terenie całej Gminy oraz organizację lub współorganizację różnego rodzaju imprez, turniejów i zawodów sportowych.

4. Prowadzono stałą współpracę z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Gminna Komisja kontynuowała prace w zakresie leczenia odwykowego, przedstawiała opinie w przedmiocie uzależnień oraz opiniowała wnioski w sprawie wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2023 roku skierowano 18 wniosków o podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Członkowie Komisji przeprowadzili rozmowy interwencyjno-motywuujące z 11 osobami nadużywającymi alkohol oraz 4 członkami ich rodzin. Gminna Komisja złożyła 2 wnioski do sądu o leczenie odwykowe.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pozytywnie zaopiniowała 9 wniosków o wydanie stałego zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych

Dla członków Gminnej Komisji zorganizowano szkolenia dotyczące procedury niebieskiej karty, zadań GKRPA w zakresie kierowania na leczenie odwykowe oraz procedur zabezpieczenia sytuacji dziecka w przypadku zagrożenia życia.

5. Współpracowano z Tarnogórskim Ośrodkiem Terapii Uzależnień Profilaktyki i Pomocy Psychologicznej w zakresie świadczeń usług zdrowotnych i pomocy terapeutycznej. W sumie w ramach współpracy w 2022 r. przeprowadzono 240 sesji indywidualnych oraz 40 sesji grupowych dla 34 osób z terenu Gminy Świerklaniec. Sesje obejmowały Program 1 „FreD goes net” - wczesna interwencja wobec młodzieży zagrożonej uzależnieniem – 38 sesji, Program 2 dla członków rodzin z problemem alkoholowym oraz dla osób doznających przemocy – 76 sesji, Program 3 dla osób z syndromem DDA – 66 sesji, Program 4 dla dzieci z trudnościami w funkcjonowaniu społecznym – 33 sesje, Program 5 dla osób pijących szkodliwie – 25 sesji, Program 6 dla osób uzależnionych od alkoholu po terapii własnej – 2 sesje, Program 7 krótkoterminowa terapia dla osób doświadczających zaburzeń lękowych – 40 sesji grupowych.

6. W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działał dla mieszkańców Gminy Świerklaniec Punkt Konsultacyjno - Informacyjny. Zatrudniono na umowę zlecenie radcę prawnego w celu świadczenia nieodpłatnych porad prawnych dla mieszkańców gminy. Z darmowych porad prawnych skorzystało 71 osób, którym udzielono 58 porad ustnych i 13 porad pisemnych. Od września zlecono także prowadzenie darmowych konsultacji psychoterapeutycznych dla mieszkańców. Do końca roku przeprowadzono 78 konsultacji.

7. Wsparto organizowany przez Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Przyszłość” z Bytomia obóz profilaktyczny połączony z zajęciami warsztatowymi, w którym udział wzięło 2 mieszkańców gminy.

8. Prowadzono stałą współpracę ze Śląskim Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym celem realizacji w okresie letnim działań profilaktycznych na terenie Zalewu Nakło – Chechło. Zorganizowano w lipcu wspólnie z WOPR i Policją akcję profilaktyczną dotyczącą bezpiecznego wypoczynku nad wodą.

9. Wspólnie z Policją z Piekar Śląskich, Klubem HDK Julian oraz WOPR Tarnowskie Góry, zorganizowano w czerwcu z okazji dnia dziecka w parku w Świerklańcu akcję profilaktyczną dotyczącą „Bezpiecznych wakacji”.

10. Zorganizowano wspólnie z Policją spotkanie informacyjne dla seniorów „Bezpieczny senior w Gminie”, dotyczące różnych metod oszustw, zagrożeń i wyłudzeń.

11. Zorganizowano wspólnie ze Szkołą Podstawową w Nowym Chechle piknik profilaktyczny „Telefon, internet i gry dziś zostawię i na dworze się pobawię”.

12. Wsparto zorganizowanie obozu szkoleniowo - wypoczynkowego Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych OSP woj. Śląskiego, w którym udział wzięł 1 członek MDP z Ochotniczej Straży Pożarnej w Nakle Śląskim.

13. Wsparto i dofinansowano zajęcia dodatkowe organizowane podczas ferii przez stowarzyszenia oraz szkoły, zorganizowane zostały przejazdy dla dzieci z przedszkoli i szkół na konkursy, olimpiady i zawody sportowe.

14. Współorganizowano akcję krwiodawstwa Klubu HDK KWK Julian z Piekar Śląskich. Akcja co roku odbywa się przy Parafii w Świerklańcu.

15. Zorganizowano projekcję filmów w ramach VII Letniego Kina Parkowego. Kino letnie połączone zostało z projekcją filmów profilaktycznych.

16. Zrealizowano projekt powszechnej nauki pływania „Umiem Pływać”. W projekcie udział wzięli uczniowie drugich klas szkół podstawowych. Zapewniono opiekę podczas przejazdu do i z parku wodnego poprzez zatrudnienie na umowę zlecenie opiekunów.

17. Przeprowadzono we wszystkich przedszkolach zajęcia z dogoterapii.

18. Zakupiono dla wszystkich przedszkoli pomoce dydaktyczne do prowadzenia zajęć profilaktycznych oraz sprzęt sportowy dla wszystkich szkół celem prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych.

19. Rozpoczęto współpracę z Fundacją Prowitalni, która prowadziła treningi ze słow joggingu oraz warsztaty ze zdrowego stylu życia dla seniorów z gminy.

20. Środki finansowe przeznaczone na realizację Gminnych Programów wydatkowane zostały między innymi na:

- zakup artykułów spożywczych w celu przygotowania poczęstunku dla dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach świetlicowych,
- zakup napojów na organizowane dla dzieci i młodzieży imprezy sportowe,
- zakup artykułów biurowych w celu doposażenia świetlic,
- zakup nagród na turnieje, imprezy, konkursy plastyczne, recytatorskie, muzyczne i zawody organizowane przez kluby sportowe, szkoły oraz organizowane z inicjatywy Urzędu Gminy,
- zakupy materiałów profilaktycznych oraz nagród w związku z organizowanymi akcjami profilaktycznymi,
- przeprowadzenie programów profilaktycznych,
- organizację akcji i pikników profilaktycznych,
- zapewnienie transportu dla dzieci i młodzieży na konkursy i zawody sportowe,
- wynagrodzenia w ramach podpisanych umów zleceń na realizację wywiadów środowiskowych, porad prawnych, pozalekcyjnych zajęć sportowych i świetlicowych na terenie Gminy Świerklaniec,
- wynagrodzenie członków GKRPA,
- usługi świadczone przez Tarnogórski Ośrodek Terapii Uzależnień Profilaktyki i Pomocy Psychologicznej.

W 2023 roku na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii wydatkowano kwotę 329 687,08 zł.